

## POSTANOWIENIE

22 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 22 lipca 2024 r. w Warszawie

wniosku S. S.A. w W.

o zbadanie spełnienia przez sędziego SN Marcina Łochowskiego wymogów  
niezawisłości i bezstronności

w sprawie I CSK 732/24 z powództwa S. S.A. w W.

przeciwko U. Sp.j. w W., G. G. i M. K.

o zapłatę

**odrzuca wniosek.**

## UZASADNIENIE

W sprawie gospodarczej o zapłatę kar umownych za naruszenie obowiązku poufności oraz odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy o wykonanie aplikacji (programów komputerowych) powodowy zamawiający wniósł o stwierdzenie, że sędzia Sądu Najwyższego Marcin Łochowski, wyznaczony do rozpoznania sprawy I CSK 732/24, nie spełnia wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i postępowaniu po powołaniu oraz wyłączenie go od rozpoznania tej sprawy.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Jednym z wymagań formalnych wniosku złożonego przez pozwanego jest „*przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie*” (art. 29 § 9 pkt 2 u.s.n.). Z kolei na podstawie art. 29 § 5 u.s.n. żądanie spełnienia przez sędziego Sądu

Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności należy uzasadnić okolicznościami danej sprawy mogącymi doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących obwinionego oraz charakteru sprawy.

Wnioskodawca w ogóle nie odniósł się do okoliczności sprawy I CSK 732/24 i nie jest to przeoczenie. Według wnioskodawcy sprawa I CSK 732/24 powinna zostać rozstrzygnięta w oparciu o przepisy prawa polskiego interpretowane w świetle Porozumienia w sprawie Handlowych Aspektów Własności Intelektualnej, Konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/24/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych. Powód uważa, że sędzia SN M. Łochowski nie powinien rozpoznawać jakichkolwiek spraw, przy rozstrzyganiu których stosuje się przepisy prawa polskiego stanowiące wdrożenie (implementację) do polskiego prawa zasad ustalonych w wiążących Polskę aktach prawa międzynarodowego.

Takie uzasadnienie jest pozorem przytoczenia przesłanki „okoliczności danej sprawy” mogących hipotetycznie *„doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy”*. Z art. 29 § 5 u.s.n. wynika, że okoliczności dotyczące strony i charakteru sprawy są przesłanką odrębną od okoliczności danej sprawy. Charakter sprawy (np. występowanie przepisów stanowiących implementację prawa międzynarodowego) jest okolicznością ogólną, wskazującą pewien rodzaj spraw. Ustawodawca w art. 29 § 5 u.s.n. wykluczył abstrakcyjne badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności w zakresie jakiejś kategorii spraw i dopuścił stosowanie tej instytucji tylko, gdy w okolicznościach konkretnej sprawy pozostałe fakty przytoczone na uzasadnienie wniosku wskazują na możliwość braku niezawisłości lub bezstronności sędziego przy rozstrzyganiu tej konkretnej sprawy.

Możliwość braku niezawisłości lub bezstronności sędziego przy rozstrzyganiu konkretnej sprawy jest podstawą wyłączenia sędziego SN na

podstawie art. 48 i 49 k.p.c. Ustawodawca wprowadził dodatkowy wniosek o wyłączenie, uregulowany w art. 29 § 5-25 u.s.n., w celu umożliwienia stronie podniesienia okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego Sądu Najwyższego w ramach uzasadniania zagrożenia braku niezawisłości lub bezstronności przy rozstrzyganiu tej konkretnej sprawy. Art. 29 § 3 u.s.n. zabrania składowi Sądu Najwyższego, rozpoznającemu wniosek o wyłączenie w trybie art. 52 k.p.c., oceny zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Nie jest ostra granica między oceną okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego jako mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w konkretnej sprawie, a oceną uprawnienia tego sędziego do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości w jakimś zakresie. Wniosek uregulowany w art. 29 § 5-25 u.s.n. przesądza o legalności uwzględnienia okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego przy rozstrzyganiu wniosku o wyłączenie sędziego w tym trybie. Poza tą jedną różnicą przesłanki wyłączenia sędziego na podstawie z art. 48 i 49 k.p.c. oraz z art. 29 § 5 u.s.n. w istocie są takie same – są to okoliczności stanowiące zagrożenie dla bezstronności sędziego, a przynajmniej mogące wywoływać wątpliwości w tym zakresie u stron. Wyłączenie sędziego od całej klasy spraw (w tym przypadku od spraw podlegającym przepisom stanowiących implementację aktów prawa ponadnarodowego), ze względu na jego powołanie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa po wejściu w życie nowelizacji ustawy o KRS z 8 grudnia 2017 r., wprost narusza art. 29 § 3 u.s.n.

Wnioskodawca, powołując się wypowiedzi sędziego o orzeczeniach TSUE i ETPC, dąży do wyłączenia sędziego mającego określony pogląd na relacje prawa krajowego i międzynarodowego. Rozpoznając wniosek z art. 29 § 6 u.s.n. Sąd Najwyższy nie badał, czy poglądy sędziego M. Łochowskiego na te relacje mogą mieć wpływ na interpretację przepisów dotyczących umów o wykonanie programów komputerowych. Poglądy sędziego na jakikolwiek temat nie mogą być podstawą jego wyłączenia. W Polsce są sędziowie głoszący pogląd, że rozwody powinny być zniesione jako sprzeczne z prawem kanonicznym. Część z nich orzeka w sprawach rozwodowych i orzeka rozwód, jeżeli spełnione są przesłanki z art. 56 k.r.o. Wielu

spośród sędziów rozpoznających sprawy karne uważa, że niektóre czyny zabronione Kodeksem karnym nie powinny być penalizowane, a jednak orzeka o winie i karze, jeżeli zostanie wykazane spełnienie znamion przestępstwa.

Wnioskodawca świadomie pominął element uzasadnienia konieczny do rozpoznania wniosku, który tym samym podlega odrzuceniu na podstawie art. 29 § 9 pkt 2 i § 10 u.s.n.

[SOP]

[ms]